

Új fesztivál születik: Budapest Ritmo

28 KONCERT – 25 ORSZÁG FELLÉPŐI – OKTÓBER 13-16. - MÜPA

Valószínűtlen, meglepő találkozások, határokon átlépő zene és sokszínűség – ez az első Budapest Ritmo. A Hangvető és a CAFe Budapest világzenei fesztiválján október 13. és 16. között a Müpában örömeink és törökök, franciák és japánok, romák és számik, magyarok és egyiptomiak lépnek fel együtt.

A Budapest Ritmo nyitókoncertje utazásra invitálja a közönséget Bartók Béla gyűjtésének eredeti helyszíneire és korába. Október 13-án a **Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben** feltárul a száz évvel ezelőtti közeg, ahol a népzene beszötte a mindennapok és az ünnepek ritmusát. Egyszeri, még nem hallott összeállításban szólalnak meg erdélyi magyar, román, szerb és szlovák dallamok, és az ezekből merítkező Bartók művek. A **Söndörgő** és a **Buda Folk Band** fiatalos lendülettel játszanak "világi" népzene. Fellép a **Vujicsics, Bognár Szilvia** énekel, **Zalai Antal** hegedűn, **Balog József** zongorajátékával egészíti ki a műsort. A pozsonyi **Ifjú Szívek** pedig táncszínház-produkcióval járul hozzá a Bartók előtt tisztelgő estéhez.

A fesztivál többi napja is kivételes – 25 országból érkező – zenészek és hangszerek találkozási pontja lesz a Müpa színpadain és a mellette felállított sátorban. A **Fesztivál Színházban** a zene gyógyító, határokat átlépő ereje a fő vonal, a Müpa mellett felállított **CAFe sátor** az igazi fesztiválhangulatot kedvelőket várja. Külön helyszín, az **Átrium Színpad** ad helyet a feltörekvő zenekaroknak. Ez az első találkozások színhelye, ahol olyan - jobbra ismeretlennek számító – bandák lépnek fel, akik szeretnék megmutatni magukat a nemzetközi színtéren, a Ritmo zsűritagjai szerint pedig képesek erre.

A "gitárprímásként" aposztrófált **Both Miklós** kétéves gyűjtőúton, a háború-dúlta Ukrajnában szerzett inspirációt, ahol teljesen elvarázsolta a falusi közösségek élő vokális hagyománya. A gyűjtőút lenyomata az október 15-i "Titokzatos Ukrajna" című koncert, két ukrán falu tizenkét énekesese lesz vendég az egyedülálló produkcióban.

Három női hang, három népzenei kultúra, egy különleges koncert: **Szalóki Ági, Pandzarisz Dina és Lakatos Mónika** új, közös produkciója a Budapest Ritmo-n mutatkozik be október 16-án. A folkdivák oláh cigány, magyar és szefárd zsidó dalokat énekelnek műsorukban. Szalóki Ági a vokális népzene lehetőségeit és kapcsolódási pontjait kutatja egyedi, játékos és érzékeny produkcióiban, legyen szó jazz és világzene kifinomult ötvözéséről, vagy közönségkedvenc gyereklemezekről. Lakatos Mónika a Romengo együttes kiemelkedő szólistája. A cigány muzsikát anyanyelvként sajátította el, zenekarával és átható erejű hangjával mára világszerte híret viszi ennek a különleges zenei kincsnek. Pandzarisz Dina pedig a szefárd zsidó zenei kultúra Magyarországon ritkán hallható, tradicionális dalainak avatott és szenvedélyes tolmácsolója.

A számik és magyarok rokonságát nyelveink és a sámánhit hagyománya is mutatja. Zenéjük, a számi joik vagy joika ének kontinensünk legrégebb megszakítás nélkül fennmaradt zenei formája. A Ritmo-n mágikus erővel kel életre a számi tradíció **Vassvik** tolmácsolásában, eredeti, kortárs elemekkel kiegészítve. Vassvik ősi és modern hangszereket alkalmaz, de a természet hangjait is használja az igéző hangtájak

komponálásakor. A Budapest Ritmo-hoz kapcsolódik egy számi-roma csereprogram is, ahol a két nép kultúrája kezd párbeszédbe a zenén keresztül.

Kivételes egymásratalálás az örmény duduk és a török lant találkozására, évszázados ellenségeskedését írva felül. **Varden Hovanissian** és **Emre Gültekin** mesterei hangszerüknek, de amitől páratlan közös játékuk, az a szándékos gesztus, hogy feloldják a török-örmény viszályt. Zenéjükben váltogatják egymást a török és örmény dallamok, mindezt elmélyült improvizációkkal átfűzve, mesterien megszólaltatva. A zene gyógyító, határokat átlépő erejével találkozhatunk, kiváló zenészek tolmácsolásában.

Szintén különleges találkozás a magyar cimbalomduó és az egyiptomi úd-mester közös játéka. **Tarek Abdallah** a klasszikus forma keretein belül improvizál, a **Balogh Kálmán** és **Lukács Miklós** által alkotott Cimbalomduó műfajok között is barangol, hangszerükön keresztül mégis megtartva a határozott jelleget.

Becaye Aw afrikai autodidakta muzsikus afrikai gyökerű és skandináv töltetű gitárjátékával és mélyen rezgő hangjával személyes hibridet hoz kétre. Kifejezetten a Ritmo-ra jött létre **Offroad** nevű projektje, amely leginkább a nyugat-afrikai- és a norvég népzene frige.

És itt lesz, szomorú bosnyák blues-al, a sevdah dívája, **Amira Medunjanin**, akit a kritikusok Om Kalthoum és Billie Holiday keverékeként is emlegetnek.

Maia Barouh amellet, hogy feltűnő jelenség, egy francia bohém művésziességét japán elszántsággal és hagyományokkal gyúrja össze, amiből elszállós electropop lesz. A torokéneklést trance ritmusokkal vegyíti, átható hangja, a sok improvizáció és határokat nem ismerő kísérletezés átlényegíti és megmozgatja a közönséget.

A **Duo Bud** koncertjének meghatározó eleme a sámánizmus; a kortárs és tradicionális határmezsgyéjén mozgó koreai rituális zene az övék. A három nő előadásmódja energikus és sokrétű, fergeteges futamokat vagy éppen letisztult kompozíciókat szólaltat meg hagyományos hangszeren, egyebek mellett a gajagumon és az ősi csangu dobon.

A budapesti WOMEX-en a **Federspiel** már megmutatta a balkáni, mexikói, és természetesen osztrák hatásokat beolvasztó értelmezését a Blasmusik-ról. A bőrnadrágos mariachi banda bármikor belejódlik egy mexikói számba és könnyen összehozza a Balkánt az Alpokkal.

Sorie Kondi, a vak muzsikus nevével és virtuóz játékával tiszteleg az ősi és rituális hangszer, a kondi előtt. DJ Chief Boima, ahogy meghallotta zenéjét, közös projektet akart vele, így alakult meg a **Kondi Band**. A végeredmény: afro-elektronika Sierra Leone-i gyökerekkel és szókimondó szövegekkel, táncos techno-alapokon. Sorie karizmatikus éneke a szegény emberek nehézségeiről szól nyers őszinteséggel (pl.: "Ha nincs pénz, család sincs"), amit Chief Boima klubba illő hangzással körít.

Noura Mint Seymali a mauritániai sivatagi blues nagykövete. A kortárs griotte férjével a pszichedélia, funk és reggae felé is kikacsintó koncertet ad. Seymali ardin játékától, erőteljes hangjától és a transzba hozó elektromos hangszereléstől új életre kelnek az ősi dallamok.

A **Mames Babegenush** lendületes klezmert hoz Dániából. Úgy műfajhűek, hogy folyamatosan újírják a klezmert, sok fantáziával és élvezettel.

A **Meridian Brothers** igazi underground zene Kolumbiából. Szabadon játszanak a poliritmusokkal, hammond orgonával, csúsztatott és torzított hangmintákkal, melyek alatt cumbia vagy salsa lüktet. Az első hallásra szokatlan keverék attitűdre ismerős, a 90-es évek alternatív szcénája juthat eszünkbe, csaképp kortárs elektronikával és latin változatban.

A **Monoswezi** a skandináv jazz és a kelet-afrikai zene találkozása. A zimbabwei énekes és mbira ("hüvelykujj zongora") játékos hoz egy-egy tradicionális dalt, svéd, norvég és mozambiki zenésztársai pedig elkezdnek vele játszani: így születnek általában a lágy dallamok az ütősök sűrű hangszőnyegén.

Pekko Käppi ősi finn hangszeren, a jouhikko-n játssza északian sötét zenéjét, valahol a blues, folk, neoprimitív punk és a metál között. A **K:H:H:L** pedig szivardoboz-gitárokön és ritmushanszereken kíséri, amiből meglepően dallamos és magávalradgató zene születik. A műfajok közötti átjárást, az ősi zene újraértelmezését, az északi borzongást, vagy csak egy mai finn sámánt keresők ne hagyják ki Pekko Käppi és a K:H:H:L koncertjét.

A **Svjata Vatra** zenéje igazi viking-kozák folk-rock, pogány felszabadultsággal és őszinte lendülettel. Az észt duda, harmonika, harsona és gitár mellett kasza, ostor és doromb is előkerül a koncerten. A punkos zúzás autentikus népdalokkal találkozik, és ugyanolyan jól működik egy viking hajón, mint az európai fesztiválok színpadán.

Ha a rock és a kuduro találkozik, annak csak tánc lehet a vége, illetve feszes a farizmok (portugálul a kemény fenék: "cu duro"). Ezt hozza el a Budapest Ritmo-ra a **Throes and the Shine**. A Thores a portói rockos vonalat erősíti, míg a luandai Diron Shine MC-zik egyenesen a kuduro szülőhazájából, Angolából.

A **Tuuletar** vokális finn folk-hop négyese boszorkányos, felszabadult capellát hoz a Budapest Ritmo-a. A Tuuletar tagjai úgy egészítik ki egymást, akár az elemek: eltérő egyéniségek kreatív összhangban, elementáris fellépéssel, bónusz női beatbox-szal.

Omar Faruk Tekbilek számára a zenélés az imádkozás egyik formája. A spirituális muzsikus 12 éves korától így van ezzel, ahogy játékának minden hangjában hallható is. Vegyíti a közel keleti, arabesk és hagyományos török dallamokat, de művészetét a zene felé táplált lélekteli és alázatos viszony teszi különlegessé.

További információ: <http://www.budapestritmo.hu>

Letölthető anyagok: <http://budapestritmo.hu/letoltheto-anyagok/>

Részletes program: <http://budapestritmo.hu/programtabla/>

Jegyek: <http://budapestritmo.hu/#jegyek>

Playlist: <https://open.spotify.com/user/hangveto/playlist/7urOBDokleqkTG1iDrnDV6>